

Spis treści

TABULA GRATULATORIA	5
WSTĘP	7
BIBLIOGRAFIA PRAC NAUKOWYCH PROF. KAROLA MODZELEWSKIEGO	9
Marek Kazimierz BARAŃSKI <i>Historia magistra vitae est. O wykorzystywaniu doświadczeń historycznych w politycznej praktyce władców polskich i niemieckich w XI i XII w.</i>	15
Janusz BIENIAK <i>Flos milicie Mazoviensis marcore lividorum cecidit</i>	27
Franciszek DĄBROWSKI Niektóre ekonomiczne składniki prawa rycerskiego	33
Marian DYGO Wokół listu biskupa krakowskiego Mateusza do Bernarda, opata z Clairvaux	47
Wojciech FAŁKOWSKI Karolińskie zwierciadło władcy – powstanie gatunku	59
Jerzy KŁOCZOWSKI Wokół problematyki Europy barbarzyńskiej i chrześcijańskiej	75
Zofia KURNATOWSKA Formowanie się państw słowiańskich w aspekcie porównawczym	81
Gerard LABUDA Skąd przybyli Kaszubi na Pomorze w okresie słowiańskich „wędrowek ludów” (VI–VII w.)	93
Lech LECIEJEWICZ Dlaczego podanie o Amazonkach mogło uchodzić we wczesnym średniowieczu za wiarogodne?	105
Grzegorz MYŚLIWSKI <i>Pamiętnicy. Ludzie sędziwi jako źródła wiedzy o przeszłości na ziemiach polskich (do końca XVI w.)</i>	113

Evelyne PATLAGEAN	
Une donation royale hongroise redigée en grec: la charte de Veszprém	127
Marcin Rafał PAUK	
<i>Handgemal – preidium libertatis</i> . O pozaekonomicznej wartości ziemi w społeczeństwie średniowiecznym	135
Aneta PIENIĄDZ	
Między prawem stanowionym i zwyczajowym – człowiek wczesnego średniowiecza wobec norm prawnych.	153
Jerzy PYSIAK	
Karolińska legenda relikwii Korony Cierniowej z opactwa Saint-Denis	169
Stanisław ROSIK	
<i>Barbari et Greci w Iumne</i> . „Europa barbarzyńska” jako koncepcja w studiach nad formowaniem się kulturowego oblicza Kontynentu (wokół przekazu Adama z Bremy)	191
Henryk SAMSONOWICZ	
Świadomość grupowa na ziemiach polskich (IX–XII w.)	199
Krzysztof SKWIERCZYŃSKI	
Początki kultu NMP w Polsce w świetle plockich zapisek o cudach z 1148 r.	213
Leszek Paweł SŁUPECKI	
<i>Per sortes ac per equum</i> . Wyrocznia w Radogoszczy	241
Jerzy STRZELCZYK	
Drzewianie połabscy – Słowianie w hanowerskim Wendlandzie.	257
Michał TYMOWSKI	
Organizacje plemienne na obszarze Polski w IX–X w. w świetle antropologicznych teorii systemu segmentarnego i wodzostwa (<i>chiefdom</i>).	263
Jan TYSZKIEWICZ	
O kalendarzu pogańskich Słowian	285
Przemysław URBAŃCZYK	
Rok 995 – Bolesław Chrobry wśród chrześcijan i „barbarzyńców”.	293
Paweł ŻMUDZKI	
Pierwsza bitwa Kazimierza Sprawiedliwego, czyli żelazne reguły prezentacji wojennego debiutu wielkiego bohatera (Kadłubek, ks. IV, rozdz. 14)	307
WYKAZ SKRÓTÓW	319